

Fundusze Europejskie

Warsztaty zapobieganie konfliktom

**Szkolenie w ramach projektu: „Z koleją w przyszłość
wzrost kompetencji uczniów tyskiego technikum ”**

Pozytywna Energia

Za każdym zachowaniem kryje się
potrzeba

O potrzebach informują nas
UCZUCIA

Jeśli uczucia są przyjemne tzn.
potrzeby są zaspokojone

Jeśli uczucia są nieprzyjemne tzn.
potrzeby nie są zaspokojone.

Konflikty

Konflikt (W. Wolmot, J. Hocker, 2013)

wypowiedziana walka między co najmniej dwiema wzajemnie zależnymi stronami, które spostrzegają niezgodność celów i brak wzajemnych korzyści i uznają, że druga strona stwarza przeszkody w osiągnięciu celu.

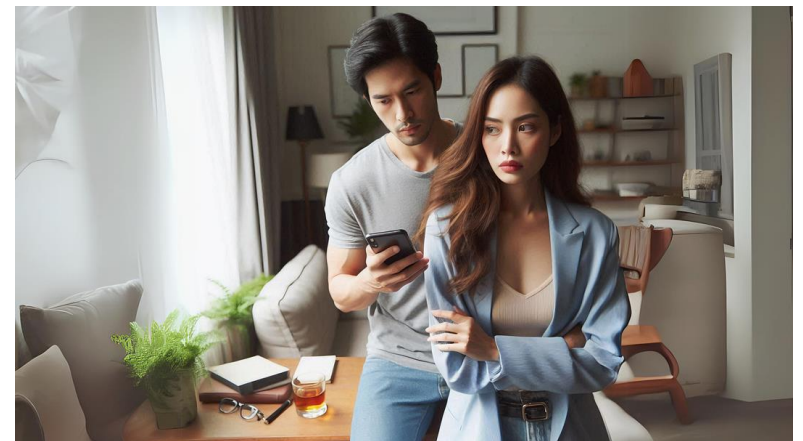
Wypowiedziana walka

- Obie strony konfliktu wiedzą o istniejącej niezgodzie

Spostrzeżona niezgodność celów

- Zysk jednej strony jest równoznaczny ze stratą poniesioną przez drugą stronę

Spostrzeżony brak korzyści

- Ludzie są przekonani, że nie mają dość tego czego im potrzeba
- Wiele osób usiłuje sprostać konkurującym ze sobą wymaganiom

Wzajemna zależność

Bez względu na wrogość, jaką czują ludzie będący w konflikcie są one od siebie uzależnieni.

Dobrostan i satysfakcja jednej strony zależą od działań drugiej.
„tkwimy w tym razem”

Nieuchronność

- Konflikt występuje w udanych i nieudanych związkach, ale małżonkowie inaczej je spostrzegają i różnie rozwiązują
- Niezgoda jest zdrowym objawem, a konfliktem trzeba stawić czoło

Walka i wysoką stawkę „Igrzyska śmierci”

Podejście do konfliktów

Jak zachowujesz się w sytuacjach konfliktowych?

Unikanie: strony ignorują konflikt lub nie okazują zaangażowania

Przystosowanie się: jedna osoba ustępuje

Rywalizacja: Obaj dążą do tego, żeby druga strona poddała się i ustąpiła

Kompromis: Obie strony decydują się na częściowe ustępstwa

Współpraca: odkrycie nowych rozwiązań

Unikanie

- Ukazuje pesymistyczne nastawienie do konfliktu;
- Pozwala na jakiś czas zachować spokój, ale efektem jest niesatysfakcjonujący związek
- Oprawca się gdy jest duże ryzyko
- „wybiórczo ignorujące”

Przystosowanie się

- Pokonany – zwycięzca
- Osoba, ma niewielki wgląd w siebie, duży respekt wobec innych
- Motywacja do przystosowania się ma duże znaczenie
- Ważna rola kultury: kolektywistyczne kultura – unikanie i przystosowanie jest szlachetne i pozwala zachować dobre imię

Rywalizacja – Zwycięzca – pokonany

- Wysoce egoistyczne взгляды, nie mając ich dla drugiej strony
- Rywalizacja często rodzi agresję
- W niektóre dobrze dobrane pary stosowały rywalizację dla wzbogacenia interakcji (rywalizacja stanowi miernik szacunku” S. Messman i R. Mikesell (2000).

Bierna Agresja

- Niezadowolenie w sposób zakamuflowany, bez jawnej konfrontacji
- Wywołanie poczucia winy
- Obgadywanie
- Zachowanie niewerbalne
- Osoby słabo zaangażowane w relację stosują tą metodę częściej

(reagowanie milczeniem jest oznaką trudności w relacji
(Wright i Roloff, 2009).

Agresja czynna

- Atak, na źródło swojego niezadowolenia
- Atakowanie czyjegoś charakteru, atak na kompetencję, atak na wygląd, życzenie złego, kpiny, wyśmiewanie, groźby, przekleństwa i symboliczne gesty
(D. Infante, 1987).

Kompromis (wynegocjowany rezultat pokonany – pokonany)

- Rezygnacja z części swoich oczekiwań w zamian za pewną satysfakcję
- Dlaczego jeśli ktoś mówi, pójdę na kompromis i odstąpię do moich zasad, spostrzegamy to z niechęcią, a jednak mówimy z uznaniem o ludziach, którzy idą na kompromis, żeby rozwiązać konflikt?

A. Filley (1975)

Współpraca (zwycięzca – zwycięzca)

- Rozwiązanie konfliktu, by wszyscy uczestnicy wyszli zwycięsko „po naszymu”
- Rozwiązanie za zaspokoić potrzeby obu stron , realizacja zamiarów obu stron bez uciekania się do kompromisu
- Metoda ta jest czasochłonna
- Dobra metoda do istotnych kwestii, wymagających kreatywnego podejścia

unikanie	Przystosowanie się	Rywalizacja	Kompromis	Współpraca
Sprawa jest mało ważna	Problem jest ważniejszy dla drugiej strony niż dla Ciebie	Mało istotna sprawa nie uzasadnia długich negocjacji	Kwestia jest dość istotna ale nie uzasadnia impasu	Sprawa jest zbyt ważna, żeby się zgodzić na kompromis
Należy się wyciszyć i podjąć z dystansem	Odkryłeś, że się myliłeś	Jesteś przekonany o słuszności i konieczności przyjęcia twojego stanowiska	Oponenci obstają przy sprzecznych celach	Trzeba się zjednoczyć, z kimś, kto ma inne spojrzenie na sprawę
Koszty konfrontacji przekraczają zyski	Długoterminowe koszty zwycięstwa nie są adekwatne do tymczasowych zdobyczy	Brak czasu wyklucza poszukiwanie Rezultatu zwycięzca - zwycięzca	Potrzebne jest szybkie rozwiązanie złożonego problemu	Warto zaproponować kreatywne, oryginalne rozwiązanie problemu
	Trzeba budować zaufanie, aby lepiej rozwiązywać późniejsze konflikty	Druga strona nie chce współpracować dla zwycięzca - zwycięzca	Jako tryb zastępczy, nie działa współpraca	Trzeba nawiązać relację, okazując względy obu stronom
	Należy pozwolić innym	Należy się chronić		Ważna jest

Konflikt ma charakter relacyjny – jest determinowany zachowaniem wszystkich osób

- Konflikt komplementarny – partnerzy zachowują się odmiennie (ich zachowania wzajemnie się wzmacniają)
- Konflikt symetryczny – stosowanie tej samej taktyki
- Spirala eskalacji
- Spirala deeskalacji (zanika satysfakcja i witalność relacji)

Konflikt komplementarny i symetryczny

Sytuacja	Konflikt komplementarny	Konflikt symetryczny
Żona jest poirytowana, że mąż niewiele czasu spędza z nią w domu	Żona narzeka. Mąż wycofuje się, spędzając czas poza domem (komplementarność destrukcyjna)	Żona jasno, asertywnie o bez agresji mówi o swoich obawach. Mąż w podobny sposób ujawnia swoje argumenty (symetria konstruktywna)
Szef żartuje z pracownika w obecności innych osób	Pracownik prosi szefa o rozmowę w 4 oczy i wyjaśnia, dlaczego czuł się zażenowany (komplementarność konstruktywna).	Pracownik złośliwie żartuje z szefa, podczas firmowej imprezy. Szef nadal bawi się jego kosztem (symetria destrukcyjna)
Rodzice są zaniepokojeni nowymi przyjaciółmi syna nastolatka	Rodzice wyrażają swoje obawy. Nastolatek zbywa ich (komplementarność destrukcyjna)	Nastolatek wyraża pogląd, że rodzice są nazbyt opiekuńczy. Rodzice i nastolatek negocjują zadowolając obie strony (symetria konstruktywna)

4 jeźdźcy Apokalipsy wg Gottmana

- **Krytyka:** krytyka charakteru
- **Postawa obronna:** obrona swojego wizerunku poprzez odmowę przyjęcia odpowiedzialności i kontratak
- **Pogarda:** deprecjonowanie i znieważanie, sarkazm,
- **Budowanie muru:** osoba wycofuje się z relacji i zamyka możliwość dialogu

Rytuały w konfliktach

- Nieuświadomione, lecz powtarzające się zachowania, które się ze sobą splatają (Wilmot, Hocker, 2013)
  - Małe dziecko przerywa dorosłym, chcąc się włączyć do rozmowy
  - Gdy małżeństwo się kłóci jedna osoba wychodzi... druga bierze na siebie winę i prosi o wybaczenie

Strategia rozwiązywania problemów zwycięzca – zwycięzca (Weider- Hatfield, 1981), E. Raider (2006)

1. Określ swoje potrzeby
2. Przedstaw swoje potrzeby 2 osobie zaangażowanej w konflikt
3. Wysłuchaj jakie potrzeby ma 2 osoba (parafrazowanie w celu zrozumienia, że rozmówca dobrze nas zrozumiał)
4. Znajdowanie możliwych rozwiązań (burza mózgów)
5. Ocena możliwych rozwiązań i wybór najlepszego
6. Wprowadzenie w życie rozwiązań
7. Następstwa rozwiązania